

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [fr](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

francia

Swipe to change

Házassági vagyoni rendszerek

Luxemburg

1 Létezik-e törvényben előírt házassági vagyoni rendszer ebben a tagállamban? Mit ír elő?

A luxemburgi polgári törvénykönyv (*Code Civil*) előírja, hogy házassági szerződés (*contrat de mariage*) hiányában a házastársakra a törvényes házassági vagyoni rendszer (*régime matrimonial*) vonatkozik (lásd a polgári törvénykönyv 1400. és azt követő cikkeit). Ebben az esetben az alkalmazandó rendszer az utólagosan szerzett vagyontársaság (*communauté des biens réduite aux acquêts*), amelyet általában törvényes házassági vagyontársaságnak (*communauté légale*) említenek. Ezek a szabályok különbséget tesznek a közös vagyon (*biens communs*) és az egyes házastársak különvagyona (*biens propres*) között.

A házastársak által a házasságkötés előtt birtokolt minden vagyon külön tulajdonban marad. A házasság alatt szerzett vagyon elvileg a házastársak közös tulajdonában lévő vagyon részét képezi (fizetés és jövedelem, különvagyonból származó juttatások és jövedelem, fizetség fejében szerzett vagyontárgyak). Azokat a vagyontárgyakat, amelyek tekintetében a házastársak nem tudják bizonyítani a tulajdonjogot, közös vagyonnak kell tekinteni.

E vélelem alól számos kivétel van, ideértve a személyes jellegű vagyontárgyakat és a szigorúan személyes jogokat, amelyek külön tulajdonban lévőnek minősülnek. Például a ruházat, a családi emléktárgyak, a szerzői vagy iparjogvédelmi jogok és a kártérítési igények különvagyonnak minősülnek (a polgári törvénykönyv 1404. cikke). A vagyontársaság során öröklés, ajándékozás vagy hagyaték útján szerzett vagyontárgyak szintén különvagyonnak minősülnek (a polgári törvénykönyv 1405. cikke).

<https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/code/civil/20220701>

2 A házastársak milyen házassági vagyoni rendszerben állapodhatnak meg? Milyen formai feltételekkel?

A polgári törvénykönyvnek a házassági megállapodások szabadságának alapelveiről szóló 1387. cikke értelmében „a törvény kizárólag a házastársak közötti, általuk megfelelőnek tartott külön megállapodás hiányában alkalmazandó a vagyontárgyak tekintetében a házasságra, feltéve hogy a megállapodás nem sérti a közérkölcset vagy a következő rendelkezéseket”.

A házastársak házassági szerződéssel eltérhetnek a törvényes házassági vagyoni rendszertől. Ezt a szerződést vagy szabadon, vagy a polgári törvénykönyvben előre meghatározott formák valamelyikének választásával hozzák létre.

A házassági szerződés megkötésével a házastársak teljes vagyontársaságot (*communauté universelle*) hozhatnak létre. Ebben a rendszerben a házastársaknak **nincs különvagyonuk, kivéve** azokat a vagyontárgyakat, amelyek természetüknél fogva valamelyik házastársat illetik (személyes ruházat, családi emlékek stb.). Minden vagyontárgy közös tulajdonban van (ingóságok, ingatlanok, a házasság alatt szerzett és a házasságkötés napján meglévő vagyontárgyak). Hasonlóképpen, a házastársak minden **tartozása** közös tulajdonban van, és mindkét házastárs egyetemlegesen felel értük.

A polgári törvénykönyv a házassági vagyoni rendszer egy második típusáról rendelkezik: a vagyonekülönítésről (*séparation de biens*). Ez a rendszer azon az elven alapul, hogy a házastársak nem rendelkeznek közös vagyonnal. Minden vagyon az egyik vagy a másik házastársat illeti. Ezért mindkét házastársnak kizárólagos joga marad a személyes vagyonának kezelésére, hasznosítására és szabad elidegenítésére. Hasonlóképpen, mindkét házastárs egyedül felel a (házasság előtt vagy alatt keletkezett) adósságaiért. Kivételt képeznek azok az adósságok, amelyeket bármelyik házastárs a háztartás fenntartása vagy a gyermekek nevelése érdekében vállalt. Ezek az adósságok mindig mindkét házastársat kötelezik.

Ami az **eljárási követelményeket** illeti, a házassági szerződéseket közjegyzői okiratban (*acte devant notaire*) kell megkötni.

A házassági szerződést vagy egy már meglévő szerződés módosítását tehát mindig közjegyzői okirat formájában, valamennyi fél jelenlétében és beleegyezésével kell elkészíteni (a polgári törvénykönyv 1394. cikke). A közjegyző készíti el a házassági szerződést, gondoskodik annak a házastársak vagy leendő házastársak általi aláírásáról, és felelős a szerződésnek az ügyészséghez történő továbbításáért, hogy azt az anyakönyvbe átírják. Ez az alakiság elengedhetetlen ahhoz, hogy a házassági szerződés harmadik felekre (pl. az egyik házastárs hitelezőire) nézve kötelező erejűvé váljon.

3 Vannak-e korlátai a házassági vagyoni rendszerben való megállapodásnak?

Igen, bizonyos elveket tiszteletben kell tartani. A házassági szerződés nem sértheti a közérkölcset (a polgári törvénykönyv 1387. cikke), nem térhet el a szülői felügyelet, a törvényes ügyintézés és a gyámság szabályaitól (a polgári törvénykönyv 1388. cikke), és nem eredményezheti a törvényes öröklési rend megváltoztatását (a polgári törvénykönyv 1389. cikke).

Az elsődleges rendszert (a **polgári törvénykönyv** 212–226. cikke) teljes mértékben tiszteletben kell tartani, kivéve, ha az a házassági szerződések alkalmazásáról rendelkezik. A házassági szerződés rendelkezései nem lehetnek ellentétesek a házastársak egymás közötti jogaival és kötelezettségeivel.

A házastársaknak egyéb kötelezettségeik mellett kölcsönös köteletségük, hogy hűségesek maradjanak egymáshoz, és segítséget és támogatást nyújtsanak egymásnak. Nem rendelkezhetnek a családi otthonukat biztosító jogokkal, sem az abban lévő berendezési tárgyakkal. Hasonlóképpen vélelmezett a háztartási tartozásokért való egyetemleges felelősség (*solidarité*).

4 Milyen joghatással jár a házastársi közös vagyonra a házasság felbontása, a különválás vagy a házasság érvénytelenítése?

a) **A házasság felbontása** (*divorce*) felbontja a házasságot, és a házassági vagyoni rendszer felszámolását (*liquidation*) és felosztását (*partage*) vonja maga után. A házassági szerződés hatályát veszti, és a felek vagyoni viszonyaira az általános kötelmi jog és a közös tulajdonra vonatkozó jog az irányadó. A választ tárgyaló bíróság bármelyik házastársnak tartásdíjat (*pension alimentaire*) ítélhet meg. A tartásdíjat annak a házastársnak a szükségletei, akinek azt folyósítják és a másik házastárs járulékfizetési képessége alapján határozzák meg.

Ha az egyik házastárs a házasság fennállása alatt feladta vagy csökkentette szakmai tevékenységét (pl. a gyermekek gondozása érdekében), bizonyos feltételek mellett jogosult a másik házastárssal szemben igényt támasztani arra, hogy visszamenőlegesen vásároljon az általános nyugdíjbiztosítási rendszerből.

Amennyiben a házasságból származó egy vagy több gyermek a házasság felbontásának napján tizenkét év alatti, a szülői felügyeletet (*autorité parentale*) gyakorló házastárs (egyedül vagy a másik szülővel közösen), akinél a gyermekek életvitelszerűen tartózkodnak, kérheti a bíróságtól, hogy ítélje meg számukra a házastársi közös lakásban való tartózkodás jogát. Az a tény, hogy a lakás a másik házastárs tulajdonát képezheti, nem akadályozza meg ezt az odaítélését.

A szülők válása elvileg nem változtatja meg a szülői felügyeleti jog gyakorlásának feltételeit, amelyet továbbra is mindketten közösen gyakorolnak. A bíróság csak akkor ruházza át a szülői felügyeletet a két szülő közül az egyikre, ha ez a gyermek érdekeit szolgálja.

b) Azok a házastársak, akik külön kívánnak élni, de még nem kívánnak elválni, választhatják a **különválást** (*séparation de corps*). A jogilag külön élő házastársak már nem kötelesek együtt lakni, de a különválás mindig a vagyon különválásával jár, ami viszont a vagyonszövetség felbontásával jár. A házasság egyéb feladatai és kötelezettségei megmaradnak.

Bár a különválás a házastársak kibékülésével megszűnik, a házastársak továbbra is a vagyonekülönítés hatálya alá tartoznak, kivéve, ha új házassági vagyoni rendszerben állapodnak meg.

c) A **házasság érvénytelenítése** (*annulation du mariage*) a házasság visszamenőleges érvénytelenítését eredményezi. A házassági vagyoni rendszert úgy tekintik, hogy az soha nem is létezett. A házassággal járó jogok és kötelezettségek megszűnnek, és az érintett személyek úgy tekintendők, mint akik élettársként éltek együtt.

5 Milyen hatással jár a házassági vagyoni rendszerre a házastársak egyikének halála?

Az egyik házastárs halála felbontja a vagyonszövetséget. Kettős felszámolásra van szükség: a törvényes vagy szerződéses házassági vagyoni rendszer felszámolása, majd a túlélő házastárs öröklési jogai.

Eltérő rendelkezés hiányában, és amennyiben az elhunyt gyermekeket vagy azok leszármazottait hagyja hátra, a túlélő házastárs vagy a törvényes gyermeknek törvényesen járó minimális összeget jogosult örökölni, amelynek a hagyaték legalább egynegyedét kell elérnie, vagy a házastársak által közösen lakott ingatlan és a berendezési tárgyai haszonélvezetét, feltéve, hogy az ingatlan teljes egészében az elhunyt vagy az elhunyt és a túlélő közös tulajdonában volt (a polgári törvénykönyv 767-1. cikke).

Amennyiben az elhunyt nem hagyott hátra sem gyermekeket, sem azok leszármazóit, a túlélő házastársat a teljes hagyaték teljes tulajdonjoga illeti meg, kivéve, ha a végrendelet másként rendelkezik (a polgári törvénykönyv 767-2. cikke).

6 Mely hatóság hatáskörébe tartozik a házassági vagyoni rendszerrel kapcsolatos jogviták eldöntése?

A 2018. november 1-jén hatályba lépett 2018. június 27-i törvény (*loi du 27 juin 2018 instituant le juge aux affaires familiales, portant réforme du divorce et de l'autorité parentale*) rendelkezéseit kell alkalmazni: <https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2018/06/27/a589/jo>

A családjogi bíróság a házassági vagyoni rendszerekkel kapcsolatos kérelmeket bírálja el.

Lehetőség van peren kívüli, békés vagyonszövetségre. Közjegyző bevonására azonban csak akkor van szükség, ha a vagyontárgy ingatlannyilvántartás (*publicité foncière*) hatálya alá tartozik.

Csak a vitás ügyekben születik bírósági döntés.

7 A házassági vagyoni rendszer milyen hatást gyakorol a házastársak egyike és valamely harmadik fél közötti jogviszonyra?

A polgári törvénykönyv 220. cikke, amely a házassági vagyoni rendszertől függetlenül alkalmazandó, a házastársak és harmadik személyek között a háztartási tartozások tekintetében az egyetemleges felelősség vélelmét állítja fel, míg a házastársak mindegyike jogosult egyedül szerződést kötni a háztartás fenntartására vagy a gyermekek nevelésére; az egyik fél által így vállalt tartozás a másik féllel szemben egyetemlegesen kötelező.

Az egyetemleges felelősség azonban nem vonatkozik azokra a kiadásokra, amelyek a háztartás életmódját, az ügylet hasznosságát vagy hasznavehetetlenségét, illetve a szerződő harmadik fél jó- vagy rosszhiszeműségét figyelembe véve nyilvánvalóan túlzott mértékűek.

Nem alkalmazható a részletfizetéses vásárlásból eredő kötelezettségekre sem, kivéve, ha azokat mindkét házastárs beleegyezésével kötötték.

A házastárs és egy harmadik fél közötti jogviszony tekintetében a házassági vagyoni rendszer másik hatása a házassági vagyoni rendszer megváltozására vonatkozik, amely harmadik felek tekintetében az anyakönyvbe való bejegyzéstől számított három hónap elteltével lép hatályba. E bejegyzés hiányában azonban a változás harmadik személyekre nézve akkor is kötelező, ha a házastársak a velük kötött okiratokban kijelentik, hogy módosították a házassági vagyoni rendszerüket.

Harmadik felekkel szemben a házasság felbontásáról szóló határozat csak a bejegyzés vagy átírás időpontjától hatályos. Ha a házastársak egyike kereskedő, minden házassági szerződést és a házassági vagyoni rendszert módosító vagy megváltoztató okiratot egy hónapon belül el kell juttatni a cégbírósághoz.

8 A házastársi közös vagyon megosztására – felosztására, szétosztására vagy megszüntetésére – vonatkozó tagállami eljárás rövid leírása.

A házassági szerződésnek nincs további hatálya, ha azt felbontották.

A közös tulajdonban lévő vagyon felszámolása különböző számítások alapján történik, amelyek meghatározzák a közös vagyon felosztandó részét, valamint az egyes házastársak vagyonát és kötelezettségeit.

A házastársak mindegyike visszakapja különvagyonának birtokát. Ezt követően kompenzációs kimutatást (*compte des récompenses*) készítenek, amely tartalmazza mind az egyes házastársakat a vagyonszövetségből megillető kompenzációt, mind pedig a házastársak által a vagyonszövetségnek fizetendő kompenzációt.

A megosztás ezt követően elvileg egyenlő alapon történik, kivéve, ha másként nem állapodtak meg.

A házassági vagyonszövetségi rendszer békés úton felszámolható. Az ingatlan-nyilvántartás hatálya alá tartozó vagyon megosztására közjegyzői okirat útján kerül sor.

Ha a házastársak nem állapodnak meg a házassági vagyoni rendszer felszámolásáról és megosztásáról, a családjogi bíróság által erre a célra előzetesen kijelölt közjegyző jelentést készít a nehézségekről és a házastársak vonatkozó nyilatkozatairól. A bíróság tanácsban eljárva dönt a házastársak között fennmaradó vitás kérdésekről, és azokat a közjegyzőhöz utalja a végleges vagyonszövetségi rendszer (*l'état liquidatif*) elkészítése érdekében.

9 Általában milyen eljárással történik az ingatlanok nyilvántartásba vétele, és ahhoz milyen dokumentumokat vagy információkat kell benyújtani?

Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés tárgyát képező okiratot érintő bármely megosztás közjegyzői okirat útján történik.

Mindenesetre az ingatlanon fennálló dologi jogokat (*droits réels immobiliers*) átruházó, ingyenes vagy ellenérték fejében kiállított, az elsőbbségi jogoktól (*privilegés*) vagy jelzálogjogoktól (*hypothèques*) eltérő minden élők közötti jogügyletre vonatkozó okiratot (*actes entre vifs*) az ingatlan fekvése szerinti joghatóság jelzáloghivatalában (*bureau de la conservation des hypothèques*) kell átíratni.

Az ingatlanokra vonatkozó dologi jogok átírásáról szóló, 1905. szeptember 25-i módosított törvény (*loi modifiée du 25 septembre 1905 sur la transcription des droits réels immobiliers*) rendelkezéseit alkalmazni kell: <https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/1905/09/25/n1/jo>

Utolsó frissítés: 14/05/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.